

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

Заснована 21 квітня 1927 р.

№9-10
(3561-3562)

13 березня
2026 р.

Виходить
двічі на місяць

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Посол Азербайджану відзначив переможців студентського конкурсу есе

Надзвичайний і Повноважний Посол Азербайджанської Республіки в Україні Сеймур Гурбан оглу Мардалієв 10 березня вручив нагороди студентам КПІ ім. Ігоря Сікорського, які перемогли в конкурсі есе на тему "Стартап-дипломатія: Україна та Азербайджан у розбудові інноваційного партнерства/Startup Diplomacy: Ukraine and Azerbaijan in Building Innovation Partnership". З переможцями та учасниками конкурсу посол Азербайджану зустрівся безпосередньо в стінах університету. У зустрічі взяли участь і керівники Київської політехніки та факультетів, які представляли переможців.

"Пане посол, для нас велика честь знову зустрітися в нашому університеті. Ми пам'ятаємо вашу лекцію, яку ви нещодавно прочитали для наших студентів. Вона стала певною мірою пророкою, адже ви звернули увагу на низку аспектів політичних процесів, які відбуваються на глобальному рівні, – сказав у своєму вітальному слові ректор КПІ Анатолій Мельниченко. – Водночас, саме та зустріч привела до проекту, який одразу почав реалізовуватися під

вашим патронатом. Це – той конкурс, переможці та учасники якого тут сьогодні присутні".
Ректор також зауважив, що у конкурсі взяли участь не лише студенти, які вивчають міжнародні відносини, але й ті, які здобувають вищу освіту в галузях комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, менеджменту тощо.
Високий гість подякував керівникам університету за підтримку його ініціативи, присвяченої 30-річчю здобуття суверенітету та прийняття Конституції Азербайджану. "Коли ми подивимося на наші двосторонні відносини, то підтримка територіальної цілісності одне одного, підтримка незалежності та суверенітету одне одного були і залишаються наріжним каменем нашого стратегічного партнерства, – наголосив Сеймур Гурбан оглу Мардалієв. – Але якщо ми хочемо крокувати в ногу з сучасними світовими тенденціями, то, безумовно, нам слід поширювати нашу співпрацю та партнерство й на нові сфери. І сьогодні стартапи, інновації, штучний інтелект, великі дані – це майбутнє. Тож ми маємо об'єднати наші спільні зусилля у співпраці на благо подальшого технологічного розвитку, як тут, в Ук-

раїні, так і в Азербайджані". Він подякував і студентам, які надіслали свої есе на конкурс, відмітивши при цьому, як непростим було обрати з-поміж них найкращі, й додав: "Те, що ви вклали у свої роботи, у ваше бачення, було дуже цікавим. І ми врахуємо ваші ідеї та бачення у нашій майбутній роботі. Тому це, безумовно, стане вашим внеском у практичну реалізацію стратегічного партнерства між Азербайджаном та Україною".
Автори кращих робіт були відзначені Почесними грамотами Посольства. А перше місце було присуджено третьокурсниці факультету інформатики та обчислювальної техніки Ганні Ткаченко, друге – студенту четвертого курсу Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації Іванові Паську, а третє – студентці-першокурсниці факультету соціології і права Марії Міняйлової. Крім того, Посол вручив грамоти ще шести студентам, есе яких були відзначені як надзвичайно змістовні.

"Мені було цікаво спробувати себе в цьому конкурсі. Мені була цікавою сама тема Азербайджану, бо по роботі я була трохи дотичною до співпраці з фахівцями з цієї країни, у мене є знайомі з Азербайджану. Тому я й вирішила подати свою роботу", – розповіла кореспондентів "КПІ" Ганна Ткаченко. За її словами, у своєму есе вона писала про розробки, які є подібними в обох країнах (наприклад, азербайджанський мобільний додаток "ASAN" і українську "Дію", що поліпшують життя людям), та про те, що називається "народною дипломатією", – контакти між громадянами двох наших країн, скажімо, науковцями, інженерами або підприємцями, які можуть спільно робити щось сучасне і корисне.

Насамкінець очільники університету обговорили з представниками амбасаді Азербайджанської Республіки в Україні питання подальшої співпраці в освітній сфері.
Дмитро Стефанович

Співпраця задля очищення української землі від мін

Є. Бірюков та С. Стіренко

КПІ ім. Ігоря Сікорського та Центр протиміної діяльності уклали Меморандум про науково-технічне співробітництво. Документ було підписано 25 лютого після обговорення напрямів співпраці та етапів реалізації спільного українсько-данського проекту "AI-Powered Predictive Hazard Mapping for Mine Action Pilot Project (Ukraine)".

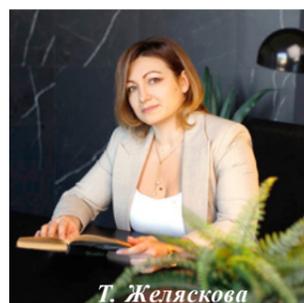
В обговоренні взяли участь начальник Центру протиміної діяльності полковник Євгеній Бірюков, головний виконавчий директор неприбуткової організації Copenhagen Hazard Mapping Бо Бішофф та інші. КПІ ім. Ігоря Сікорського на зустрічі представляли проректор з наукової роботи Сергій Стіренко, директорка Навчально-наукового інституту енергозбереження та енергоменеджменту Оксана Вовк і керівники Інформаційно-аналітичного ситуційного центру ННЦ "Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку" та Центру інноваційних технологій у сфері гуманітарного розмінування НН ІЕБ.

Серед напрямів, за якими домовилися розпочати співпрацю учасники підписання, проведення ними науково-дослідних робіт та реалізація інноваційних розробок, розроблення проектів нормативних та методичних документів у сфері протиміної діяльності, підготовка, за необхідності, спільних ініціатив

або проектних пропозицій, спрямованих на реалізацію визначеної Меморандумом співпраці, до урядових і неурядових організацій та інші.

Такі напрями спільної діяльності продиктовані функціями, що їх держава поклала на Центр протиміної діяльності: забезпечення зовнішнього контролю якості розмінування та сертифікацію організацій, які здійснюють розмінування в Україні тощо. "Ми є структурою, що координує, організує і планує гуманітарне розмінування в Україні. Ми валідуємо звіти операторів, які здійснюють безпосередньо розмінування або інші процеси гуманітарного розмінування. Також ми видаємо розпорядження на здійснення цих заходів, перевіряємо плани операцій. Ну і на завершення ми видаємо сертифікат про очищення і розмінування територій, що є гарантією держави щодо безпечного використання цих земель", – пояснив "КПІ" Євгеній Бірюков. З огляду на це, співпраця з КПІ, за його словами, забезпечуватиме взаємодію Центру протиміної діяльності з Навчально-науковим центром інноваційних технологій у сфері гуманітарного розмінування КПІ передусім за напрямом науково-технічної експертизи проектів у сфері гуманітарного розмінування.

"Цей меморандум підписано задля того, щоби поглибити нашу співпрацю з Центром протиміної діяльності, який є органом, що регулює роботу операторів, – розповіла представникам університетських медіа Ольга Вовк. – Ця співпраця буде взаємовигідною з точки зору долучення фахівців КПІ як експертів в інноваційних технологіях, наприклад, розроблення дронів та роботизованих наземних систем, систем ідентифікації та виявлення вибухонебезпечних предметів, застосування штучного інтелекту в аналізі та моделюванні небезпечних ситуацій".
Дмитро Стефанович

Т. Желяскова

Проректорка Тетяна Желяскова: "У ДНК КПІ – інноваційність і командна робота"

Комфортний клімат у службовому кабінеті проректорки з навчальної роботи Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" Тетяни Желяскової відчувається відразу. Світле приміщення, зручне крісло біля масивного глянцевого столу, де є місце для безлічі документів, книг, ділових паперів. На підвіконні в ідеальному порядку горщики з вишуканими білими орхідеями. У цьому кабінеті Тетяна Миколаївна не лише працює сама, але й спілкується з колегами, і таке живе спілкування, за її словами, вона дуже цінує. Але березень, що буває за вікном, налаштовує спочатку на не зовсім дотичне до професійних обов'язків проректорки запитання.

– Пані Тетяно, наша розмова відбувається напередодні Міжнародного жіночого дня. Редакція "Київського політехніка" вітає вас і наших читачок зі святом Весни. Тому доречно запитати, як вам пра-

цюється у чоловічій команді, адже ви – єдина жінка з-поміж проректорів університету?

– Дякую за привітання, дуже приємно. Насправді, мені пощастило з колегами, оскільки чоловічу частину

команди можу охарактеризувати як справжніх джентльменів – і в щоденній роботі, і під час неформального спілкування.

У нашій команді важливі довіра, взаємна повага та партнерство. Саме такі принципи допомагають формувати згуртований колектив, де кожен відчуває відповідальність за спільний результат. Я би назвала це фаховим кредо – дискутувати з колегами на рівних, зберігати повагу, проявляти толерантність під час міжособистісного спілкування, ділитися власним педагогічним та життєвим досвідом для вдалої щоденної роботи. Тому і вдається попри складні обставини, пов'язані з російсько-українською війною, працювати як єдина команда. Вважаю це особистою удачею.

Проректорка Тетяна Желяскова: "У ДНК КПІ – інноваційність і командна робота"

стор. 1

Щодо мого досвіду та становлення проректором, то на цю посаду мене запросив мій безпосередній керівник, тоді проректор з навчальної роботи, а тепер ректор Анатолій Мельниченко. І, чесно кажучи, основним критерієм згоди (окрім підтримки сім'ї) було небажання змінювати керівника, адже для мене дуже цінним є робота в комфортному емоційному середовищі, з лідером, за яким хочеться слідувати, намагаючись не відставати. Може виникнути запитання, чим був наповнений адміністративний досвід? Відповідь проста – копіткою щоденною працею як доцентки кафедри акустичних та мультимедійних електронних систем факультету електроніки, так і на посаді керівника навчально-методичного відділу Департаменту організації освітнього процесу нашого університету.

Насправді, вважаю, мені в житті пощастило з керівниками-чоловіками, яких я можу назвати хорошими вчителями. Один із прикладів – це колишній перший проректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Юрій Іванович Якименко, який є зразком педагогічної дипломатії. Ціную його за талант вченого і організатора навчального процесу. І, звичайно, не можу не згадати свого першого керівника-наставника ще з часів навчання в бакалавраті – свого наукового керівника, декана факультету електроніки Сергія Анатолійовича Найду. Поруч з ним завжди відчувалося надзвичайно чутливе розуміння важливості ефективної комунікації в науковому середовищі.

Загалом зі всіма профільними проректорами працюємо як злагоджена команда, обговорюючи кожне питання, приймаючи виважені рішення та генеруючи нові ідеї. Кожен з колег відповідає за свій напрям, але разом ми формуємо єдину стратегію розвитку університету, підтримуємо один одного у складних ситуаціях і впроваджуємо креативні підходи до освітнього та наукового процесу.

– Тетяно Миколаївно, може здатися, що наша з вами розмова приймає децю "сиропно-патоковий" характер. Веду до того, що, на мою думку, мимоволі в інтерв'ю створюється, так би мовити, яскравий інформаційний горизонт. Але ж бувають моменти, коли ви, як проректор, маєте застосувати, вибачте за газетний штамп, адміністративний ресурс.

– Передусім, я завжди прагну вірити в хороше в людях. По-друге, вважаю важливим налаштуватися на позитив і підтримувати конструктивну атмосферу. Потретьє, могу вести живу неформальну розмову та підтримувати ділові відносини на будь-якому офіційному рівні, водночас даючи зрозуміти, де проходить межа взаємоповаги. Ціную в колегах професіоналізм, раціональність та емоційну стриманість. Ці якості виховую і в собі. "Громи і блискавки" у проректорському кабінеті це вкрай рідке явище. Я не прагну демонструвати сильні емоційні прояви, адже це залишає гіркий післямак, демонструє вразливість та виснажує.

Для мене посада проректора – це насамперед праця командно-роботу, а не про бюрократичну дистанцію. Це новий життєвий етап, де фахова ефективність гармонійно поєднується з творчістю. Це мотивує до удосконалення себе як особистості.

– Судячи з вашого звіту за 2025 рік (спецвипуск газети "Київський політехнік" № 5-6 від 13 лютого н.р.), вам і вашій команді попри всі складнощі вдалося організувати освітню діяльність в умовах суттєвої трансформації системи вищої освіти і постійних безпекових викликів. Маю на увазі необхідність збереження освітнього процесу. Що стало найскладнішим у роботі протягом вашого проректорського стажу?

– Як відомо з цього звіту, в 2025 році діяльність навчального напрямку університету було зосереджено на реалізації 20 пріоритетних завдань, які за результатами роботи в 2024 році встановила Вчена рада КПІ. Нагадаю, що обидва департаменти – організації освітнього процесу (ДООП) та на-

вчально-виховної роботи (ДНВР), які перебувають у моєму підпорядкуванні, формують політику університету у сфері освітньої діяльності. Водночас їхня робота спрямована на підтримку корпоративної культури, що включає сучасні освітні підходи, академічну доброчесність, конкурентність, креативність, ініціативність, дотримання прав та свобод людини й базових цінностей.

– Спектр завдань доволі широкий.

– Так, перелік завдань у моїх департаментів доволі широкий, але, насправді, цим не обмежується. Процес упровадження в життя планів розвитку освіти в КПІ доволі складний. Завжди порівнюю функціонування тандему ДООП і ДНВР із живим організмом: як у спорті, де під час тренувань неможливо розвивати лише одну групу м'язів, не дбаючи про інші, так і в університеті слід забезпечувати гармонійний розвиток усіх структур. Бо якісно перетворюватися має весь організм. Чи не так?

Отже, зупинюсь докладно на трансформаціях навчального процесу, впровадженню яких передувала майже річна підготовка на рівні ректорату та відповідних підрозділів. Завдяки цьому ми змогли адаптувати методику викладання освітніх програм, зокрема для бакалаврів. Нагадаю, що у попередні роки семестр тривав 20 тижнів: 18 тижнів – теоретичне навчання та два тижні – екзаменаційна сесія. Що змінилося? Впровадження з 2025/2026 н.р. 18-тижневого семестру розподілено на 15 тижнів теоретичного циклу та три тижні заліково-екзаменаційної сесії. Трансформація структури семестру дозволила виділити чотири січневих тижні з метою проведення канікул для успішних студентів. Вчасно склавши семестровий контроль, успішно завершивши екзаменаційний "марафон", який здобувачі освіти долають напередодні новорічних свят, у талановитої студентської молоді з'явилася можливість відпочити, відновити сили та поринути в атмосферу творчості. Приємний факт, чи не так?

– Погоджуюсь. А якими у такому випадку є плюси для викладачів, для інфраструктури всього університету?

– Завдяки цьому професорсько-викладацький склад університету отримав вивільнений час для підготовки науково-дослідницької документації або можливість взяти відпустку. Наприклад, викладачам, які працюють влітку в приймальних чи відбіркових комісіях. Також з'являється додаткове вікно можливостей для академічної мобільності.

Крім того, з'явилася можливість планувати у навчальному розкладі лекції, лабораторні та семінари за гнучкою системою. У пріоритеті не стаціонарна "сітка" занять, оскільки основним недоліком стаціонарної є випадки, коли ще до першої лекції має проводитися лабораторна чи практична робота. Завдяки формуванню розкладу занять через використання автоматичної системи "туКРІ" функціонують структурно-логічні схеми викладання конкретної дисципліни (окремого компонента). Тепер навчальні підрозділи мають можливість оперувати своїм аудиторним фондом згідно з правильними педагогічними прийомами. Практичні роботи починаються після лекційного курсу, а не навпаки, як інколи бувало раніше через, принаймні, нестачу лекційних приміщень.

Ясна річ, що за умов необхідності економії коштів з університетського бюджету на оплату комунальних послуг, трансформація структури семестру дозволила і децю заощаджувати на використанні теплової енергії у навчальних корпусах.

– У вашому звіті була така фраза: "Враховуючи потреби забезпечення обороноздатності країни, університет запровадив освітні програми, акцентовані на інженерію (роботи, БПЛА, радіоелектроніка), технології розмінювання, управління механізмами тощо". Звідси запитання: чи забезпечені відповідні інститути та факультети викладачами відповідних освітніх програм? Адже підготовка освітніх програм (крім програм ІСЗІ), на наш погляд, – це справжнє випробування для методистів та профе-

сорсько-викладацького складу університету: Як вченим і дослідникам відповісти на виклики війни й бути готовими до майбутніх викликів миру? Іншими словами, як виховати сильну й успішну інженерну еліту в нинішніх умовах?

– Як я уже зазначала, творчі зусилля ректорату, співробітників ДООП та ДНВР, а також професорсько-викладацького складу університету, відповідно до стратегії нашого закладу, спрямовані на постійне оновлення та адаптацію освітніх програм до сучасних вимог ринку праці. Ми прагнемо, щоб наші випускники були конкурентоспроможними, володіли практичними навичками та могли ефективно застосовувати знання у професійній діяльності, зокрема для зміцнення та відбудови нашої держави.

Окрім цього, у структурі підготовки бакалаврів запроваджено дисципліну "База військової підготовки", яка забезпечена професійним кадровим складом кафедри військової підготовки. Сьогодні цю дисципліну опанувало майже дві тисячі студентів. Заняття проводяться від двох до чотирьох годин на тиждень, що дозволяє поєднувати навчання з іншими освітніми компонентами.

Ми постійно тримаємо руку на пульсі непростого часу та усвідомлюємо свою відповідальність перед державою. Наша мета – допомогти подолати кадровий дефіцит, зокрема, у військово-промисловому комплексі, підготувати фахівців, здатних відповідати на сучасні виклики. Буду лаконічною: ті зусилля, що сьогодні ми робимо на користь українського ВПК, стануть публічними і будуть детальніше оцінені вже після завершення війни. Сьогоднішні бакалаври, магістри, аспіранти, сподіваюся, нас не підведуть.

– Ще одне запитання виникло у зв'язку з запровадженням інтенсивного курсу англійської мови для студентів 1-го та 2-го курсів. Чи дозволяє наявний викладацький штат здійснити задумане?

– Впровадження інтенсивного курсу англійської для 1-2-го курсів ЗВО передбачає створення англійськомовного середовища, оновлення навчальних стратегій та підвищення рівня володіння мовою на початку навчання. Програма включає сучасні методи, активне спілкування та інтеграцію в професійний контекст для підготовки до наступного ступеню вивчення профільних дисциплін за обраною спеціальністю на старших курсах університету. Це дозволить сьогодинішнім здобувачам освіти посилити впевненість для участі в програмах академічної мобільності. Знання англійської як мови міжнародного спілкування – це гарантія отримання роботи у державному секторі, ВПК, освіті та, загалом, у всіх сферах економічної діяльності. Викладацький склад безперечно відповідає сучасним вимогам викладання.

– Відомо, що підготовка до нового навчального року в університеті починається зазвичай за пів року до його початку. Тож, напевно, підготовчий період уже розпочато. Які напрями, на ваш погляд, є сьогодні найважливішими?

– Безумовно, важливою складовою є підготовка до навчального семестру нових укріплень як у навчальних корпусах, так і в гуртожитках. Завдяки цьому процес повернення здобувачів у навчальні аудиторії продовжується. Мета – максимально забезпечити освітні умови спільноті укріплень. Створення безпекових умов – це найголовніше завдання, які вирішуватимуться впродовж найближчого часу. Паралельно з цим вирішуємо низку проблем з удосконалення систем подачі інформації в дистанційному режимі. Застосування нових педагогічних прийомів, методичних розробок вимагає термінових впроваджень. Як кажуть, осінь не за горами.

– Як, з вашої точки зору, зберегти в нинішніх умовах науково-педагогічні школи університету, наукову спадкоємність, науково-педагогічне наставництво?

– Ми говоримо про неформальну інституціоналізацію науки, яка орієнтована на постійне навчання, самоосвіту і самопізнан-

ня. Вона допомагає академічній спільноті самостійно організувати себе та ефективно працювати навіть у складних умовах.

Наявність різних форм і способів передачі знань, накопичених попередніми поколіннями вчених, а також сучасних світоглядних орієнтирів і соціальних норм, дозволяє науковим школам ефективно функціонувати і передавати досвід наступним поколінням. Для нашого університету це дуже важливо, адже ми прагнемо, щоб традиції наставництва та наукового розвитку продовжувалися і залишалися життєздатними.

Наша команда завжди підтримує наукові школи, допомагаючи розвивати науково-педагогічне наставництво і формувати майбутню наукову еліту. Такі традиції закладалися нашими попередниками протягом усієї історії Київського політехнічного інституту. Збереження традицій, нагадаю, було закладено в програму ректора, відображено це і в Стратегії нашого університету, і ми дбаємо про їхнє продовження. Вірю, що наявні наукові школи та нові прогресивні спільноти будуть розвиватися й надалі завдяки всебічній підтримці академічного колективу та студентства.

Хочу поділитися цікавою думкою колег із споріднених закладів освіти, почутою під час їхнього нещодавнього візиту: вони відзначили, що, роблячи перші кроки у наших навчальних корпусах і знайомлячись із роботою інститутів, факультетів і кафедр, відчували особливу атмосферу – своєрідне "ДНК КПІ", яке проявляється у традиціях, цінностях, наукових напрямках і культурі університету, що формувалась впродовж усієї 128-річної історії політеху. Цей метафоричний вираз описує унікальну сукупність цінностей, традицій, наукових напрямів та культури нашої Alma mater і дозволяє зрозуміти, що наукові школи нашого закладу – це не лише знання, а й система цінностей, наставництва та взаємодії між викладачами і студентами. А ще – інноваційність і командна робота.

Досвід засвідчує, що роль наукових шкіл у майбутньому залежатиме від того, наскільки активно працюють наукові колективи, студенти, аспіранти, а також від співпраці з бізнес-партнерами.

Залучення молодих дослідників до міжнародних інноваційних проєктів – ще одна з головних гарантій того, що наші наукові школи не лише збережуться, а й будуть розвиватися, готуючи наступні покоління висококваліфікованих науковців і педагогів навіть у складних сучасних умовах.

– Тетяно Миколаївно, ви є не лише представницею вищого керівництва університету, але й дослідницею та педагогом. Чи вдається вам поєднувати адміністративну діяльність з науковою роботою?

– Багато років працюю у науково-педагогічній сфері. Але, зізнаюся, поєднувати адміністративні функції з викладацькою та науковою діяльністю доволі складно. Зрозумійте, виконання адміністративних обов'язків в основний робочий час і додаткова викладацька діяльність вимагають надзвичайних зусиль. Нині, продовжуючи за сумісництвом працювати доценткою на рідній кафедрі акустичних та мультимедійних електронних систем ФЕЛ, викладаю курс "Фізична акустика" у тандемі зі своїм науковим наставником, деканом факультету електроніки Сергієм Найдою. Повторюся: мені пощастило співпрацювати із Сергієм Анатолійовичем і я дуже ціную його багаторічну підтримку та наставництво.

– У квітні наступного року наша газета святкуватиме своє 100-річчя. Якими будуть ваші побажання колективу "Київського політехніка" та його читачам?

– Впевнена, що наш "Київський політехнік" функціонуватиме і надалі. Бажаю колективу газети творчих успіхів і після 100-літнього ювілею. Ваші колеги пишуть історію Київського політехнічного. Це унікальна робота, дякую за неї!

– Бажаю і вам здійснення творчих і життєвих планів! Весняного тепла, літнього затишку. Нехай орхідеї милують ваш погляд протягом довгих років!

Спілкувався Віктор Задворнов

Дослідниця Віра Гуськова: "Наука – це складно, але воно того варте"

Сьогодні ми є свідками, як штучний інтелект небаченими темпами проникає в усі сфери життя, змінюючи ринок праці, наукові дослідження, соціальні комунікації, глобальну безпеку та економіку. КПП ім. Ігоря Сікорського одним із перших почав застосовувати ШІ у своїй діяльності. Зокрема, науковці кафедри штучного інтелекту НН ПСА зосереджені на тому, щоб ШІ залишався інструментом прогресу та сприяв сталому розвитку.

В. Гуськова

Серед інших доцентка кафедри штучного інтелекту Віра Гуськова працює над впровадженням різних методів і підходів штучного інтелекту та прогнозування для побудови систем підтримки прийняття рішень і складних соціо- та економіко-технічних процесів. Не так давно, за підтримки Українсько-Французького центру КПП ім. Ігоря Сікорського та аташе з університетського й наукового співробітництва Франції в Україні Елоїз Мармузе-де ла Тай, вона пройшла стажування в Ecole Polytechnique – одному з найпрестижніших технічних закладів Європи.

"Стажування в Політехнічній школі в Парижі стало важливим професійним і світоглядним досвідом, – розповідає дослідниця. – Це дозволило працювати з провідними фахівцями, експертами у сфері ШІ й зрозуміти, що ШІ – це не просто технологія, яку можемо використовувати, це інструмент, який дозволяє приймати рішення у кризових умовах. Цей досвід також вплинув на мою професійну діяльність в Україні. Я ще більше усвідомила роль штучного інтелекту в питаннях безпеки, стійкості інфраструктури, прогнозування ризиків та прийняття управлінських рішень в умовах війни". І додає: "В один із днів нас запросили на захисти студентів, де вони презентували свої роботи, над якими працювали рік. Отриманий досвід можна ефективно імплементувати в КПП – зокрема у форматі спільних наукових воркшопів, дослідницьких груп із фокусом на AI safety, robustness та explainability, а також у розвитку міжнародних магістерських і PhD-проектів".

"У перспективі бачимо можливість підготовки спільних грантових заявок (Horizon Europe, двосторонні програми Франція-Україна), запуску програм короткотермінової мобільності для студентів і аспірантів, а також спільних публікацій у провідних наукових виданнях. Особливо важливо залучати до таких ініціатив студентів – участь у міжнародних дослідницьких середовищах формує новий рівень академічної культури та професійних компетентностей", – додає в.о. завідувачки кафедри ШІ Ірина Джигирей.

Згадуючи свої недавні студентські роки, науковиця звертається до студентів: "Не варто недооцінювати силу наукової комунікації. Участь у конференціях, активність у міжнародних проєктах, ініціативність у співпраці – саме ці кроки відкривають можливості для стажувань і спільних досліджень. Світова наука сьогодні максимально відкрита до партнерства, і КПП має всі передумови бути повноцінним учасником цього процесу".

За останні десятиліття особливо помітно, як жінки впевнено зайняли свою нішу в науковому полі КПП. Віра Геннадіївна охоче поділилася, як це – бути успішним у роботі та житті: "Наука для мене – це спосіб мислити, ставити запитання і знаходити рішення там, де, здається, їх уже не існує. Основним викликом жінки в науці сьогодні є поєднання високих професійних стандартів та суспільного очікування щодо ролі жінки. Наука вимагає часу, навчання, мобільності, міжнародної взаємодії з іншими університетами й організаціями для того, щоб зрозуміти, чи є підходи і методи, які використовуються, конкурентоспроможними і націленими на отримання високоякісних результатів. Додатково до цього жінка має доводити свою експертність, але при цьому балансувати між сім'єю, родиною, наукою й персональним розвитком. Проте всі ці виклики поступово перетворюються у зону для зростання, у зону стабільності та у зону впевненості в подальших дослідженнях і наукових відкриттях".

І на завершення В. Гуськова ще раз наголосила: "Молодим науковцям порадила б не боятися своїх амбіцій, складних тем. Так, наука – це складно, наука – це про виклики, але воно того варте".

Надія Ліберт

Ігор Івіцький: "КПП навчив мене думати як вчений, а бізнес дозволив масштабувати силу цього мислення"

Український експерт уперше в історії увійшов до рейтингу "The Top 100 Most Influential PPC Experts" (<https://www.ppcsurvey.com/top-100-most-influential-ppc-experts>) – основного світового рейтингу у сфері цифрової реклами та маркетингу, який щорічно визначає найвпливовіших експертів планети.

Ім'я цього експерта Ігор Івіцький. Багатьом випускникам і працівникам КПП ім. Ігоря Сікорського воно добре знайоме. Писав про нього і "Київський політехнік". Бо п. Ігор – також випускник Київської політехніки і кілька років пропрацював на кафедрі хімічного, полімерного та силікатного машинобудування інженерно-хімічного факультету (тепер факультет автоматизації, промислової інженерії та екології). Власне, він і закінчив цей факультет у 2012 році, потім навчався тут в аспірантурі і вже 2016 року захистив кандидатську дисертацію й залишився викладачем. Водночас активно займався науковою роботою і навіть 4 роки поспіль – з 2015 по 2018 – перемігав у конкурсі КПП в номінації "Молодий викладач-дослідник". Але займався він не лише теоретичними дослідженнями. Взагалі, слово "водночас" дуже добре характеризує навчання і роботу Ігоря Івіцького: паралельно з навчанням в КПП він здобув другу вищу освіту в Національному авіаційному університеті за спеціальністю "Комп'ютерні системи та мережі" й отримав диплом спеціаліста. Двічі ставав стипендіатом Київського міського голови. У 2016 та 2018 рр. отримував стипендію КМ для молодих учених, які працюють у закладах вищої освіти та мають вагомі досягнення в розробленні важливих наукових проблем. 2018 р. – став лауреатом Премії Президента України для молодих учених за роботу "Створення інноваційних комп'ютерно-інтегрованих технологічних комплексів для отримання інтелектуальних полімерних та силікатних композиційних матеріалів". Після навчання за програмою Microsoft IT Academy отримав міжнародний сертифікат педагога – Microsoft Certified Educator. А ще став, одним із небагатьох в Україні, сертифікованим спеціалістом з інформаційних технологій та інтернет-маркетингу компанії Google Inc. Під час навчання в КПП очолював збірну команду київських політехніків в інженерних змаганнях "European BEST Engineering Competition", причому в 2011 році ця команда виборола перше місце на національному етапі цих змагань та, представляючи Україну на всеєвропейському фіналі у Туреччині, ввійшла до п'ятірки кращих команд Європи. Одночасно з усім цим Ігор ще й активно займався створенням сайтів, їхнім просуванням та інтернет-маркетингом. Став автором курсів та ідейним натхненником онлайн-школи Google-реклами. Все це – неповний, насправді, перелік того, чого досяг молодий науковець під час свого навчання в Києві й перших років його самостійної роботи за фахом, який він здобув у КПП.

Звернімо увагу на заключний у цьому переліку напрям його діяльності: створення сайтів та інтернет-маркетинг. Адже саме вони визначили його подальший професійний шлях. Ось що розповідає про це сам п. Ігор: "Ще під час навчання в КПП я створив свій перший інтернет-магазин і запустив першу рекламну кампанію. З того моменту я побачив, що ті самі наукові методи, математичне моделювання, статистичний аналіз, системний підхід можуть створювати реальну цінність. Мене захопив цей виклик. Упродовж усієї академічної кар'єри, від студента до доцента, я завжди поєднував науку з підприємництвом. Паралельно з навчанням і роботою я створив спочатку інтернет-магазин, потім рекламне агентство, згодом ще й онлайн-школу реклами. Маркетинг і реклама виходили в мене саме тому, що я заглиблювався в них з наукової точки зору, тобто ставився як до дослідницьких задач. Це поєднання наукового мислення та практичного бізнес-досвіду і стало моїм квитком у світ вели-

І. Івіцький

кої міжнародної реклами та виявилось надзвичайно цінним на глобальному ринку".

На запитання, чи стали у пригоді знання та навички, здобуті під час навчання і роботи в КПП, відповідає: "Саме КПП дав мені ту повноту знань і навичок, які стали фундаментом усього, чого я досяг. Маю на увазі не конкретні дисципліни, а насамперед спосіб мислення. Працюючи над магістерською, а потім кандидатською дисертаціями, я зрозумів, як слід братися за задачі, розв'язання яких ще не існує в світі, і як створювати нові рішення, що стануть правильними лише після того, як особисто ти це доведеш. Як створювати щось з нічого і рухатись вперед з вірою в свою ідею. Ці вміння виявилися найціннішими у бізнесі".

Задля того, щоб удосконалити бізнес-знання та вміння у галузі цифрової реклами, поїхав до Великої Британії. Для навчання обрав Кембриджський університет. Цей вибір пояснює так: "Ще зі школи я постійно чув назву цього університету, коли мова йшла про Ньютона, Дарвіна, Максвелла й інших. Це був такий внутрішній еталон, прагнення до найвищого рівня. Коли я зрозумів, що хочу заявити про себе на світовому ринку, мені потрібно було найкраще бізнес-середовище для розвитку. Тому я обрав University of Cambridge (Кембриджський університет). Без жодних стипендій чи грантів. Це було фінансово відчутно, але я ні на мить не пошкодував про це рішення".

Потенціал студента з України помітили і в Кембриджському університеті професійної та безперервної освіти – про його підприємницьку діяльність і навчання – однаково успішні – навіть було опубліковано матеріал в університетській газеті. Публікація ця так і називалася "Ігор". Понад те, його стрімкий поступ і вагомі досягнення у сфері цифрового маркетингу та реклами помітив уряд Великої Британії, визнавши його Exceptional Global Talents – звання, яке за весь час існування програми отримали лише близько 3000 людей з усього світу.

Згодом п. Ігор продовжив бізнес-навчання на більш практичній програмі в Берклі, в Університеті Каліфорнії (Сполучені Штати Америки). Там познайомився із двома підприємцями і разом вони заснували технологічний стартап Qail.ai – швидкозростаючу компанію, що розробляє систему захисту рекламного трафіку на базі штучного інтелекту. Її місія, каже він, – боротьба з рекламним шахрайством, яке щорічно коштує рекламодавцям мільярди доларів.

Теоретичні знання і практичний досвід, які він здобув, дозволили йому виступити на п'яти найбільших міжнародних конференціях з реклами: Hero Conf у Великій Британії, ADworld Experience в Італії, International Search Summit в Іспанії, Definitive Traffic+AI Seminar у США та ecomTeam у Румунії. На конференції ADworld Experience, яка є однією з найпрестижніших у Європі, його кейс отримав нагороду як найкращий рекламний кейс Європи (<https://www.adworldexperience.it/en/ppc-caesars-award-2024/>). Суть кейсу полягала в застосуванні математичного N-gam аналізу пошукових запитів, тобто того самого наукового підходу, який бере свій початок із навчання в КПП. А ще він написав англійською мовою і видав книгу "19 Google Ads Secrets", яку опублікував Amazon і яка отримала статус "#1 New Release".

І ось новий успіх: згаданий на початку цього матеріалу рейтинг "The Top 100 Most Influential PPC Experts". Оцінювання в ньому забезпечує комплексну оцінку реального впливу експерта на галузь і здійснюється за десятьма критеріями: голосування професійної спільноти, виступи на міжнародних конференціях, публікації, наявність книг, подкасти, активність у професійному середовищі тощо. Все це в Ігоря Івіцького є.

"КПП навчив мене думати як вчений, а бізнес дозволив масштабувати силу цього мислення. Я переконаний, що поєднання фундаментальної освіти КПП з підприємницьким духом – це та формула, яка може працювати для будь-кого з політехніків, – впевнений Ігор Івіцький. – А наші знання та підходи до розв'язання складних задач є конкурентною перевагою світового рівня".

Дмитро Стефанович

Факультету біотехнології і біотехніки – 25!

Останні десятиліття біотехнологію часто називають однією з провідних галузей розвитку суспільства, а нещодавно біотехнологічними термінами почали користуватися чи не в усьому світі. Адже хто не чув про ПЛР-тести або про різні види вірусів, частина з яких має структури, схожі на корону? Яскравою демонстрацією можливостей високопрофесійних біотехнологів стала експрес-розробка вакцин і ліків, які врятували людство від пандемії коронавірусу. Завдяки використанню фундаментальних та прикладних знань, що накопичили біотехнологи та біоінженери, стали можливими розробки, що на них раніше витрачалися роки.

Саме такі фундаментальні та практичні знання отримують студенти КПІ ім. Ігоря Сікорського факультету біотехнології і біотехніки, який цьогоріч відзначив своє 25-річчя.

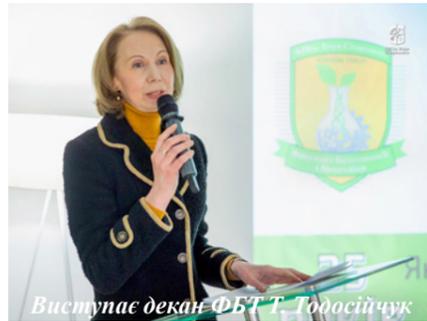
Насправді біотехнологія у Київській політехніці з'явилася ще напочатку 90-х років минулого сторіччя, коли Любов Шинкаренко (з часом перший декан ФБТ) створила відділ біотехнології. Тож перший випуск біотехнологів відбувся у 1998 році. У період 90-х та початку 2000-х років саме Київська політехніка виступила ініціатором виділення біотехнології як окремого напрямку підготовки фахівців цього профілю в Україні. Робоча група Міністерства освіти і науки, більшість якої склали викладачі новоствореного факультету, очолювана професором Володимиром Горчаковим, розробила складові (ОКХ, ОПП) першого вітчизняного Галузевого стандарту вищої освіти з напрямку підготовки "Біотехнологія". Складові Стандарту було внесено на розгляд від НТУУ "КПІ", затверджено МОН України та введено в дію у 2006 році. І майже десятиріччя ці складові використовували всі заклади вищої освіти України, що готували біотехнологів.

Упродовж наступних 15 років факультет очолював д.б.н., професор Олексій Дуган, під керівництвом якого були здійснені важливі заходи та ухвалені рішення, що обумовили розвиток і досягнення у різних напрямках діяльності факультету. З часів заснування факультет біотехнології і біотехніки залишається чи не єдиним у країні, який спеціалізується на підготовці лише біотехнологів, охоплюючи при цьому всі її основні сучасні напрями. Ці напрями відображено у назвах трьох теперішніх випускових кафедр факультету – промислової біотехнології та біофармації (ПББФ), біоенергетики, біоінформатики та екобіотехнології (ББЕ) і біотехніки та інженерії (БІ).

І вже не одне десятиріччя Київська політехніка залишається флагманом біотехнологічної освіти серед майже 30 закладів країни. Тут навчаються близько 20% усіх студентів-біотехнологів в Україні, причому переважна більшість із них – на бюджетній формі. Таким само був і результат набору-2025, коли кожен п'ятий вступник на спеціальність G21 "Біотехнології та біоінженерія" для здобуття фаху біотехнолога обрав наш факультет й університет. Ми цінуємо вибір наших студентів та робимо все можливе, щоб надавати якісну освіту та готувати фахівців-біотехнологів, на яких так чекає про-

мисловість, наука та інші сфери. З іншого боку, ми розцінюємо цей вибір як результат нашої багаторічної професійної і чесної роботи з підготовки висококваліфікованих фахівців, багато з яких вже давно є успішними керівниками, підтверджуючи високий рівень біотехнологічної освіти київських політехніків.

Факультет радіє професійним та науковим здобуткам наших випускників, адже серед них є вже десятки кандидатів і чимало докторів наук, провідні експерти та науковці, керівники підрозділів на підприємствах галузі – таких як ТОВ Асіно Україна, ПрАТ "ФФ Дарниця", АТ Фармак, "Артеріум",

Виступає декан ФБТ Т. Тодосійчук

ПрАТ НВК "Діапроф-Мед" та багато інших. Наші випускники складають значну частину викладачів факультету, очолюють кафедри (к.т.н. Валентина Поліщук), виконують обов'язки заступників декана (к.б.н. Віта Ліновицька, к.т.н. Сергій Костик).

Успіхи наших випускників починаються з отриманих під час навчання знань і навичок, а також з різних можливостей, які дозволяють їх розвинути. Студенти та викладачі факультету активно долучаються до інноваційної діяльності і впровадження власних ідей у розробки. Вони неодноразово виходили в фінал і перемагали на щорічних Фестивалях інноваційних проєктів "Sikor-

Команда ФБТ під керівництвом доц. В. Ключка – переможці "Global Greenchem Hackathon 2025"

sky Challenge", а також "Global Greenchem Hackathon" – у тому числі й у 2025 році. А наукові та навчальні успіхи багатьох студентів та викладачів факультету відзначаються преміями та стипендіями Президента України, Кабінету міністрів, ректора університету та іншими.

Наукова робота на факультеті є міждисциплінарною і охоплює три ключові напрями: промислові мікробні біотехнології, інженерно-технічне забезпечення та екобіотехнології. Дослідження зосереджені на розробці технологій отримання біопрепаратів (ферментів, пробіотиків, антибіотиків тощо), інженерних рішень для обладнання

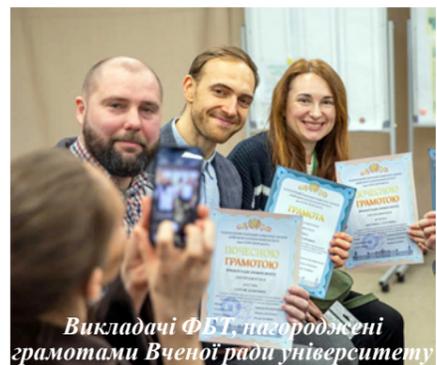

Студенти ФБТ на КПІ біоFest-2025

Ректор КПІ А. Мельниченко вітає з 25-річчям ФБТ

фармацевтичних виробництв, комп'ютерному моделюванні біопроектів, комплексних біотехнологічних рішень для агросектору. Значну частину наукової діяльності присвячено біоенергетиці (отримання біопалива) та екологічним біотехнологіям, зокрема й очищенню стічних вод і аналізу генетичних ризиків. Результати досліджень молоді науковці можуть представити в тому числі й на тра-

Викладачі ФБТ, нагороджені грамотами Вченої ради університету

диційних факультетських Міжнародних науково-практичних конференціях "Біотехнологія XXI століття" та "Чиста вода. Фундаментальні, прикладні та промислові аспекти".

Студенти та викладачі мають змогу прожити стажування на підприємствах галузі та в наукових лабораторіях, у тому числі за кордоном у рамках міжнародної академічної мобільності та договорів про співпрацю. Так, студенти та викладачі кафедри ПББФ у 2019 році проходили стажування у Huaiyin Normal University (Китайська Народна Рес-

публіка), а асистентка кафедри ББЕ Діна Колтишева у 2025 році стажувалася в Німеччині в межах developPPP project "Ukraine Energy Autark" – EPW 4884.

Міжнародне співробітництво на факультеті розвивається в рамках договорів про співпрацю та спільних проєктів з низкою інститутів та університетів Польщі, Франції та Чеської Республіки (кафедра БІ), Китаю, Польщі, Великобританії та Німеччини

(кафедра ББЕ), Китаю, Казахстану та Індії (кафедра ПББФ). Така співпраця тісно пов'язана з науковими напрямами, в яких працюють декілька наукових груп факультету та дві наукові школи – "Перетворення видів енергії – біоенергетика – екобіотехнологія" (керівник – проф. кафедри ББЕ Євген Кузьмінський) та "Прикладні аспекти ультразвукових технологій в біотехнологічному виробництві" (керівник – проф. Вікторія Мельник, завідувачка кафедри БІ).

Студентське життя на факультеті біотехнології і біотехніки насичене та різноманітне. Студенти поєднують навчання та наукову роботу з активною участю у творчих, спортивних та соціальних заходах університету, а часто й вже набувають практичний досвід, починаючи працювати за фахом. Велике значення мають традиційні заходи – День першокурсника, урочисте вручення дипломів випускникам, благодійні акції, дні відкритих дверей, до яких залучений студентський актив.

Відзначення 25-річного ювілею ФБТ об'єднало співробітників і студентів, почесних гостей та випускників різних років, вітчизняних і міжнародних партнерів. Факультет вітали керівництво університету, колеги з академічної спільноти, освітяни, випускники, військові, а відеовітання надіслали науковці з Польщі та США. З нагоди урочистостей група студентів і викладачів були відзначені грамотами, а партнери – ТОВ Асіно Україна, ЮРІЯ-ФАРМ, Українська технологічна компанія – розказали про довід та перспективи співпраці з факультетом. Відбулася також благодійна лотерея-

Урочисте вручення дипломів магістрам ФБТ у залі Вченої ради університету в 2025 р.

збір на підтримку 4-ї бригади НГУ "Рубіж" – у пам'ять про колишнього студента ФБТ, лейтенанта НГУ Олександра Чухна, Героя України (помертвено).

Сьогодні ФБТ – це ще й Факультет Біотехнологічних Талантів – місце, де наука стає технологіями й працює на біоенергетичну та екологічну безпеку держави, а також розвиває вітчизняну біофармацію, біоінженерію і біотехніку. Факультет зростає, розвиває науку й готує фахівців, які формують сучасний біотехнологічний сектор України.

Тетяна Тодосійчук, декан факультету біотехнології і біотехніки

Тетяна Тодосійчук, декан факультету біотехнології і біотехніки

В ім'я України, її народу та мови

Всеукраїнське товариство "Просвіта" ім. Тараса Шевченка з нагоди 120-річчя Київського міського об'єднання товариства "Просвіта" (1906 – 2026) та 25-річчя роботи на чолі "Просвіти" КПІ відзначило Юрія Івановича Якименка своєю почесною нагородою "Орден Нестора Лігосиса".

"КПІ" щиро вітає Юрія Івановича з цією нагородою й публікує розповідь однієї з очільниць "Просвіти" КПІ та голів Київського міського об'єднання "Просвіта" Ольги Пугач про більш як 100 років "Просвіти" КПІ та сьогоднішню впливову громадську організацію.

Ю.І. Якименко

Почнемо зі згадки, що у 1989 р. в актовій залі Київського політехнічного інституту за часи ректора Петра Таланчука відбулася подія всеукраїнського масштабу, яка увійшла в історію як "три дні у вересні" – Установчий з'їзд Народного Руху України за перебудову. Головою Руху було тоді обрано поета Івана Драча. У лютому того ж року в Києві було створене Товариство української мови ім. Тараса Шевченка, скорочено – ТУМ, яке очолив поет Дмитро Павличко (у 1991 р. ТУМ було реорганізовано у Всеукраїнське товариство "Просвіта" ім. Тараса Шевченка, головою обрали поета Павла Мовчана). І у тому ж таки 1989 р. з ініціативи Дмитра Павличка та за його безпосередньої участі в нас у КПІ відбулися збори, на яких ми, викладачі і співробітники інституту, створили осередок ТУМу (пізніше – "Просвіти"), головою якого було обрано завідувача кафедри іноземних мов Юрія Гнаткевича, у майбутньому – депутата ВРУ кількох скликань. Згодом студенти також створили осередок "Молодої Просвіти" КПІ. До слова, саме з "Молодої Просвіти" увійшов у громадську діяльність і журналістику добре відомий нині письменник і краєзнавець Євген Букет, який вчився на фізматі КПІ, пізніше в КДУ. Проте про діяльність самого товариства молодих просвітян варто розповісти окремо.

У 2001 р. в КПІ осередки "Просвіти" були вже на 19 факультетах університету, а очільником просвітян від 2001 р. вже 25 років є Юрій Іванович Якименко. Можемо пишатися, що серед просвітян Києва є така шанована людина, як Юрій Іванович – видатний вчений в галузі електроніки, педагог, багаторічний перший проректор інституту, доктор технічних наук, професор, академік Національної академії наук України, Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, який має також і міжнародні відзнаки.

Отже, просвітянська громада інституту має хорошу нагоду привітати Юрія Івановича з цією ювілейною датою! Звичайно, нам є за що подякувати нашому Голові. Адже КПІ із закладу вищої освіти, у якому ще років сорок тому було заборонено викладати українською, нині став беззаперечно україномовним, і це є важливим та корисним як для студентів, так і для держави.

Саме з Юрієм Якименком просвітяни Києва у 2006 році відзначали сторіччя Київської "Просвіти". Урочистості проходили в Залі засідань Вченої ради КПІ. Згадаємо просвітянські події в КПІ 2001 року. "Просвіта" мала обирати нового Голову, бо "нашого" забрали на Київ (обрали на зборах київських просвітян). Була кандидатура від активу – представник ФІОТ. Мотивація така: на ФІОТі осередок за кількістю просвітян був з найчисленніших після фізмату. От ми і запропонували професору Сергію Гриші з ФІОТу нас очоли-

ти. Сергій Миколайович поставився до пропозиції уважно, подумав і сказав, що діло це настільки важливе для КПІ, студентів і держави, що варто міняти калібр кандидатури і запропонувати саме першому проректору КПІ обдумати пропозицію покерувати просвітянами. Зібрали актив, долучилося також і кілька професорів. Записалися, як належить, на прийом до першого проректора. Про суть справи не повідомляли. Але після нетривалої розмови і виступів

активу, наші збори пунктом першим прийняли Юрія Івановича Якименка до "Просвіти", а Головою обрали вже пунктом другим. Юрій Іванович людина ввічлива, не відмовив. І ніхто не заперечить, що ми не помилилися у виборі. Щиро вітаємо Юрія Івановича! Бажаємо творчої наснаги та нових наукових досягнень! З такою Просвітою переможемо!

Скористаємося нагодою і скажемо кілька слів про діяльність "Просвіти" в КПІ упродовж багатьох років, адже саме цього року Київська "Просвіта" відзначатиме своє 120-річчя.

Місія "Просвіти" державотворча. Утвердження української мови як офіційної в усіх сферах громадського життя – справа державна в ім'я її народу. Є мова – є народ і можлива Держава народу. "Мова – народ" – саме так назвав свою книжку вчитель Олекса Тихий (1927-1984) з Дружківки (Донеччина), який здобув освіту на філософському факультеті МДУ ім. Ломоносова і закінчив своє земне життя у поремній лікарні в Пермі (перепоховання О. Тихого, а також В. Стуса та Ю. Литвина відбулося у 1989 р. на Байковому цвинтарі міста Києва).

Саме в 1989 році просвітяни КПІ – викладачі перейшли на українську мову викладання, тож парткоми і деканати кволо заво-

було перекладено більше тисячі сторінок методичної літератури для студентів. Такою була наша відповідь на закиди деяких колег, що в українській мові відсутня потрібна термінологія. Думаю, наша праця стала в пригоді й колегам з інших кафедр. Такими були етапи і темпи переходу на українську.

У 2004 р. на традиційних зборах викладачів перед початком нового навчального року ВУТ "Просвіта" ім. Тараса Шевченка нагородила ректора КПІ Михайла Згуровського медаллю "Будівничий України". Вручав нагороду Андрій Мелашенко, студент ФІОТ і член правління київської громадської організації "Молода Просвіта" в КПІ. Андрій – нащадок Миколи Артемійовича Терещенка, українського підприємця, громадського діяча і благодійника, відомого меценатством на освітянській ниві. Будівництво КПІ, який був заснований у Києві 1898 року, було забезпечено добровільними жертвами у тому числі і приватних осіб. Найбільший із внесків був від родини Миколи Терещенка з синами – 150 000 крб. Свої будували для своїх. У КПІ завжди навчалася також і молодь з багатьох країн світу, але думаю, що скарг на мову викладання поки не надходило.

Також у 2004 р. КПІ долучився до Помаранчевої революції. Пригадую, як мені зателефонували студенти і повідомили, що хочуть піти на Майдан і спитають дозволу у Володимира Ілліча Шеховцова (В.І. Шеховцов, професор, начальник навчально-методичного управління КПІ, науковець, винахідник, автор багатьох підручників. Із Запоріжжя – це Україна). Я студентам порадила не питати дозволу, а просто повідомити, що йдуть на Майдан. Нашо питати? За якийсь час телефонують і у захваті повідомляють: "Шеховцов з нами!". Так, Володимир Ілліч був другом студентів. Вони звикли, що з ним можна порадитися з різноманітних питань метушливого студентського життя-буття, і вони раділи, що він з ними.

Саме так, зусиллями і студентів, і адміністрації, і викладачів у КПІ поставав, формувалася новий порядок, відповідний духу доби. Цікаво, які у ті часи були стосунки з мовою у сусідів, наприклад в КДУ ім. Тараса

Шевченка, з якого я прийшла в КПІ? Були вони гібридними, як тепер кажуть. Лекції там насправді читали тоді і російською, і українською (математика, квантова оптика тощо), й іноземною з перекладачем, хоча в університеті тоді також вчилися студенти і з союзних республік, і з різних країн світу. Заборони на читання українською не було. А в КПІ ж була. Казав мені про це трохи старший за мене колега – доцент Павло Юрчаківський, чоловік онуки Івана Франка Зіновії Тарасівни.

Та не все, як кажуть, так однозначно. На жаль, саме в КДУ я почула коліс від доцента з українським прізвищем, який родом був зі славного міста Боярка з-під Києва, провактивне твердження, що "в Києве на українском говорять только дети писателей и дети дворников"! Такою була його реакція на мою мову. Не коментувала, утрималася, бо ж студент приходить на іспит з метою отримати хорошу оцінку. Тоді ж таки доводилося чути від однокурсників-киян:

Ю.І. Якименко виступає на урочистостях з нагоди 100-річчя Київської "Просвіти", 2006 р.

"Этой девочке можна простить даже её украинский". Дарма, що я й сама ж була з Києва. Тобто, декого це напружувало. Це Київ 1963 року...

"Просвіта" як громадська організація народилася і постала у Львові в 1868 р. У Києві створення "Просвіти" (1906 р.) – заслуга письменника і укладача чотири томного "Словаря української мови" (1907 р.) Бориса Грінченка. Він же і був першим Головою київської організації. Попри значні успіхи в освітянській сфері, її діяльність була офіційно припинена у 1910 році Київським губернським присутством.

Зауважимо, що чернігівці (Василь Чепурний) нагадують, що просвітянським по суті було й чернігівське "Товариство, коханоче рідну мову", очолюване Леонідом Глібовим (1860 рік). Отже просвітяни в цілій Україні своє діло робили і цій діяльності вже багато років.

Повертаючись думками до Києва та КПІ, згадаємо, що за матеріалами монографії Ольги Малюти "Просвіти" і Українська Державність" (Київ, вид. "Просвіта", 2008 р.) не ми у 1989, за Союзу, були першими просвітянами в КПІ. Бо ще у 1906-1908 роках серед засновників "Просвіти" Бориса Грінченка були й студенти та науковці з Київської політехніки. Найвідоміші з них – Іван Андріанович Феценко-Чопівський – інженер-металург, д.чл. НТШ (з 1926 р.), громадський, державний діяч (загинув у таборі смертників селища Абезь Комі АРСР); Євген Іванович Касяненко – авіаконструктор, громадський і державний діяч, журналіст, видавець, головний редактор газети "Вісті ВУЦВК" і один з головних редакторів журналу "Всесвіт" (у 1937 заарештований і розстріляний) та інші. Проте, тема наших перших просвітян настільки цікава, що заслуговує на те, щоби про них та їхні тернисті шляхи написати окремо. Просвітянство – не боротьба. Просвітянство – служіння, часто жертвове, в ім'я України, її народу, її мови.

Ольга Пугач,
одна з голів "Просвіти" КПІ,
пізніше – голова Київської "Просвіти"

Осередок "Молодої Просвіти" КПІ. У центрі – Ольга Пугач

рушилися, бо КПІ – це, мовляв, для студентів усього Союзу і не лише, тому і навчання має бути російською, а українська – скільки завгодно на перервах. От таке лукавство. Саме це формулювання я почула від декана факультету, на якому читала лекції: "Я ж такий же українець, як і Ви, але в КПІ...". Проте ми, просвітяни, не планували відступу. Особисто я отримала підтримку від мого студента з Грузії, який зайшов у справах до кабінету декана саме у момент, коли зі мною проводилася виховна робота. Він привітався українською, а декан посміхнувся. Парткоми і деканати підкорилися українізації, попустило. Бо це – Україна.

Взагалі "українізацією" КПІ ми маємо завдячувати як адміністрації інституту всіх рівнів, професурі та викладачам, так і сту-

Турклуб "Глобус": змагання, перемоги і донати

Наприкінці лютого Турклуб "Глобус" традиційно організовує і проводить міські змагання з техніки гірського туризму "Сніговий барс". Чудова атмосфера Голосіївського парку, цікаві етапи та можливість показати свою технічну майстерність приваблюють десятки спортсменів та вболівальників.

Змагання "Сніговий барс" проводяться нашим клубом уже понад 10 років (з перервою на пандемію Ковід-19 і перший рік вторгнення). Команди мають продемонструвати роботу у зв'язках на складному рельєфі, використовуючи спеціальне спорядження

(кішки, льодоруби) та знання з рятувальних робіт. Цього року на дистанціях двох класів – 2-го та 3-го – змагалися 19 команд, причому з 38 учасників 19 були студентами або випускниками КПІ. Дистанції склалися зі смуги перешкод та виділених етапів (в'язання вузлів, надання домедичної допомоги, підйом потерпілого з тріщини). Переможці змагань виконали нормативи на 3-й та 2-й розряди зі спортивного туризму.

На думку учасників й організаторів, неймовірний сніжний день 22 лютого був сповнений драйву та справжньої боротьби на дистанціях. І, звісно, очікування результатів. Підсумки перегонів "Сніговий барс 2026" порадували КПІшників. У другому класі команда т/к "Глобус" – "Зайшли подивитись" – у складі Валентина Саражинського та Вадима Муліша посіла 2-ге місце в загальному заліку. В третьому класі всі призові місця зайняли команди нашого клубу: 3-тє місце – Маргарита Кіщенко та Олександр Вергелюк (команда "Без паніки"), 2-ге місце – Юлія Піхоцька та Ксенія Смольнікова (команда "Балувані 122"), 1-ше місце – Єгор Пустовойт та Михайло Єрмілов (команда "Пиво на Полянні (балувані edition)").

Варто додати, що загальна сума цьогорічних стартових внесків складала 6750 грн. З них на необхідні організаційні витрати пішло 1444 грн. Ці кошти повністю покрили закупівлю медалей, нових мотузок для "пара-

лельок", а також маркувального скотчу за якимись просто космічними цінами. Не обійшлося і без витрат на паливо для генератора. Щоб надійно пробурити лунки в снігу інструментом на 220 В, нашим невтомним суддям довелося возити генератор на санчатах по всіх крутих схилах. Залишок суми – 5306 грн було перераховано на актуальний збір від компанії Gram Equipment, яка збирає кошти на закупівлю кейсеваків (спецтранспорт для перевезення поранених на фронті). Величезна вдячність кожному

учасникові, адже саме їхні стартові внески зробили можливим цей важливий донат.

Щиро вітаємо призерів із заслуженими нагородами! Дякуємо суддям й організаторам. Щиро дякуємо спонсорам наших змагань Gram Equipment та Alp.com.ua за підтримку та надані призи. Дякуємо всім, хто провів цей день з нами, і вже з нетерпінням чекаємо зустрічі на наступних стартах.

Тетяна Мойняська,
керівник Школи туризму т/к "Глобус",
майстер спорту зі спортивного туризму

Учасники змагань "Сніговий барс"

Київський політехнік Ігор Ментюков виступив у складі української футбольної команди ветеранів, яка виборола першість на Всесвітніх іграх майстрів

Нещодавно в місті Абу-Дабі (ОАЕ) відбулися Всесвітні ігри майстрів – ветеранів спорту. У футбольному турнірі ігор взяла участь команда України 65+, у складі якої виступав співробітник студмістечка КПІ ім. Ігоря Сікорського – фахівець, член Профкому університету Ігор Ментюков. Українські футболісти вибороли 1-ше місце і були нагороджені золотими медалями. Про участь у Всесвітніх іграх майстрів Ігор Олексійович розповів кореспонденту "Київського політехніка".

– Змагання в Абу-Дабі проходили з 7 по 14 лютого. Нашу команду під егідою Харківської федерації футболу сформувала група ентузіастів з Харкова, очолювана Олександром Луганським. До її складу ввійшли колишні гравці з команди "Металіст" (Харків), а також футбольні майстри відповідної вікової категорії з Полтави, Києва та Київської області. Всього в команді було 11 гравців, у тому числі граючий тренер. У нашій віковій групі виступали 6 команд: три команди з Італії, по одній з України, Монголії, Австралії. Ігри проводилися на натуральному газоні в Крикет-центрі міста на полі розміром 60x40 м (це половина звичайного футбольного поля). У команді було 6 польових гравців і 1 воротар, заміни не обме-

І. Ментюков в Абу-Дабі

жувались і не регламентувались. Моє амплуа – польовий гравець, точніше – опорний захисник. Але через раптову хворобу нашого воротаря мені довелося замінити його в усіх іграх. У підсумку ми виступили досить пристойно.

– *Ще б пак, золоті медалі на міжнародних світових іграх це – не просто пристойно, а чудово! Будь ласка, наведіть результати ігор.*

– Грало 2 тайми по 30 хвилин, по дві гри в день за температури +32 градуси. Перемогли Італію: 3:2, 1:0, 2:1; Монголію 1:0 і Австралію 3:1.

– *Чи була підтримка української команди з боку глядачів на стадіоні або, може, під час прогулянок у місті?*

– Так, під час ігор ми відчували підтримку, багато підходило до нас людей, які раніше навчалися в українських закладах вищої освіти. А під час прогулянок, коли люди бачили нас у куртках з написом Ukraine, дуже часто починали аплодувати і висловлювати слова підтримки в цей

важкий час російської агресії проти нашої країни. Нерідко були бажані сфотографуватися з членами команди. До нас заходили видатні зірки світового футболу – болгарин Христо Стоїчков, бразилець Зіко.

– *А коли ви почали займатися футболом і чи брали участь у подібних турнірах раніше?*

– Футболом почав займатися в 7 років. Спочатку в школі, згодом в інституті, був тренером у жіночому футболі. Неодноразово брав і продовжую брати участь у різноманітних турнірах, які проводяться в КПІ, зокрема на підтримку ЗСУ. Брав участь

Команда Ukraine Masters на турнірі в Абу-Дабі

в іграх європейського рівня: в Ніцці (Франція) – 2-ге місце, Тампере (Фінляндія) – 1-ше місце; в іграх світового рівня у Ванкувері (Канада) – 1-ше місце і тепер ось в Абу-Дабі (ОАЕ) – 1-ше місце.

– *Мицного здоров'я вам, Ігоре Олексійовичу, нових успіхів і перемог у вашому житті!*

Спілкувався
Володимир
Шкільний